

Atf Bilgisi/Citation

Taşlı, Nagihan. “Lavrio Kampındaki PKK Hakimiyeti ve Mülteciliğin PKK Tarafından Araçsallaştırılması”. *Diplomasi ve Strateji Dergisi*, c.4 s.2 (2023): 230-258.

Makale Bilgisi/Article Information
Araştırma Makalesi/Research Article

**LAVRIO KAMPINDAKİ PKK HAKİMİYETİ VE
MÜLTECİLİĞİN PKK TARAFINDAN
ARAÇSALLAŞTIRILMASI**

Nagihan TASLI¹

Öz

Bu çalışmada Lavrio kampını inceledim. Lavrio kampı Yunanistan'dadır. Temmuz 2023'e kadar faaliyette olan kamp, bu tarihte Yunanistan tarafından boşaltılmıştır. Lavrio kampının PKK ile ilişkili olduğunu hem Türk devlet yetkilileri hem de PKK yöneticileri farklı şekillerde ifade etmiştir. Biri mülteci kampı derken diğeri terörist kampı demektedir. Bu bağlamda makalede, kapatılmadan önceki dönemde Lavrio kampının PKK ile ilişkisini anlamaya çalıştım. Bunu yaparken kamptaki günlük faaliyetleri baz aldım. Kampta “önemli gün” olarak sayılan faaliyetlerin PKK'nın icat ettiği sembolik günler olduğu sonucuna vardım. Buna ilaveten, yakalanan bazı teröristlerin Lavrio kampı ile ilişkisi de kamptaki PKK hakimiyetini gösteren bir diğer argüman olarak öne çıktı.

Ayrıca makalede şu soruya da cevap aradım: PKK, Lavrio kampına mülteci kampı diyerek neyi hedeflemektedir? Buna bulduğum cevap ise örgütün, mülteciliği araçsallaştırarak Türkiye'de devlet ile Kürtler arasında bir çatışma olduğu şeklinde propaganda yapmak istediğidir. Bu propagandanın hedefi ise uluslararası muhataplardır. PKK Lavrio kampını, Türkiye'deki “savaştan kaçan Kürtlerin oluşturduğu bir mülteci kampı” olarak sunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Lavrio, Yunanistan, PKK, Terörizm, Mültecilik.

¹ Lisansüstü Öğrencisi
Kocaeli Üniversitesi
nagihantasli@gmail.com
ORCID: 0009-0008-4754-6955

THE PKK RULE IN LAVRIO CAMP AND THE INSTRUMENTALISATION OF REFUGEES BY THE PKK

Abstract

In this study I analysed the Lavrio camp. The Lavrio camp is in Greece. The camp was active until July 2023, when it was evacuated by Greece. Both Turkish state officials and PKK leaders have stated in different ways that the Lavrio camp was linked to the PKK. In this article I have tried to show the relationship between the Lavrio camp and the PKK in the period before its closure. In doing so, I have taken the daily activities in the camp as a basis. In this context, I have tried to prove that the activities that are counted as “important days” in the camp are special days invented by the PKK. I also used the relationship of some captured terrorists with the Lavrio camp to show the dominance of the PKK in the camp.

I also tried to answer the following question in the article: What does the PKK want by calling the Lavrio camp a refugee camp? The answer I found is that the organisation wants to use the refugees to create propaganda that there is a conflict between the state and the Kurds in Turkey. The target of this propaganda are international interlocutors. The PKK presented the Lavrio camp as a “refugee camp for Kurds fleeing the war” in Turkey.

Keywords: *Lavrio, Greece, PKK, Terrorism, Refugee.*

EXTENDED ABSTRACT

In this study, I have attempted to understand and describe the character of the Lavrio camp, which was closed by Greece in July 2023. There are two sharp views of the Lavrio camp: as a refugee camp and as a terrorist camp. I analysed how Lavrio could be evaluated in between these two interpretations, assuming that both of these two perspectives may have their merits. I continued my research with the idea that although the camp was a real shelter for some migrants, “it must also have had a function for the PKK”. The camp had a close relationship with the PKK. While the Lavrio camp was a shelter established in the 1960s, it started to host PKK members after 1980 and came under PKK control in the 1990s.

In this research, in response to the question of what kind of function the PKK expected from the camp, I argued that the

organisation instrumentalised refugees through Lavrio. I tried to support this on two main theses. First, I tried to show that the PKK used the Lavrio camp as an ideological centre through everyday life. Thus, the camp, as a unified and organised structure, was the PKK's unit in a European country. Secondly, I have also included information on the contacts of some of the terrorists carrying out armed activities with the Lavrio camp. I have shown that some of the people associated with and in contact with this camp were involved in terrorist activities at different levels.

After the arguments that the camp was used by the PKK, I evaluated the Lavrio camp from the perspective of the relationship between terrorism and refugee camps. Here, the conceptualisation of "refugee in exile" came to the fore in terms of guiding the study.

The Lavrio camp is not only an indoctrination centre for the PKK/KCK, but also a political-strategic argument for the instrumentalisation of refugees. In this context, the Makhmur camp comes to mind. Similar to the propaganda about the Makhmur camp, it can be said that the Lavrio camp is being used for the propaganda that "Turkey is a colonial-assimilationist country, that the PKK is 'fighting' against this, and that the Lavrio camp is a 'refugee camp' where those who oppose Turkey are fleeing from situations that violate human dignity".

Although the Lavrio camp has been closed, it is necessary to monitor the process sensitively. It is believed that the members of the camp are gradually leaving the camp and going to their homes and some other camps. The fact that the camp area, which consists of prefabricated camps for families, continues to be a site for organisational activities is another issue that needs to be sensitively

monitored. In addition, the Eksarhia neighbourhood in Athens also hosts PKK members/aligned migrants through practices such as “occupation houses”. Following the evacuation of Lavrio, this neighbourhood may also have come to the fore as a centre for the PKK.

Finally, it is worth taking a closer look at the Inofita camp. There are reports that the inhabitants of the camp were transferred to another camp called Inofita camp. There is information and observations that this new camp area is a former chemical factory, that it was used for migrants in the previous period and that its conditions have been overhauled and improved in the recent period.

In this context, the question of whether or not the people in the Lavrio camp should be collectively housed in the Inofita camp area is of crucial importance for the future. The dispersal of the evacuees in groups of a few people to different camps throughout Greece has the potential to end the political-strategic function of Lavrio for the organisation. On the other hand, the scenario of the mass relocation of the Lavrio residents to the Inofita camp (or any other accommodation area) could lead to the continuation of the political-strategic functions of Lavrio for the terrorist organisation through the new camp area. In other words, while the dispersal of Lavrio members to different camps may produce positive results in terms of counter-terrorism, the continuation of Lavrio in the same area may pave the way for Lavrio to continue its activities and functions under a different name.

Finally, to make a political-strategic suggestion, Lavrio-like camps can be dealt with in two different ways at the academic and bureaucratic levels. The first is the approach of refugees in exile. These are groups that migrate en masse, often with “political and military leadership” and often with a very high level of organisation. Another

important characteristic of these groups is their ability to use refugee protection mechanisms as a strategy to avoid defeat in their ongoing conflicts. These groups, whose activities often involve the establishment of “refugee” camps, also create a socio-political environment in which to repress those who are present in the settlement areas but do not actively support them. In this respect, these camps do not appear as areas where terrorist organisations infiltrate, but as organisational units in their own right. The Lavrio camp fits the concept of refugees in exile. The Lavrio camp was under the control of the PKK. All “important days and weeks” of the PKK were regularly organised in the camp. Current campaigns of the organisation (such as hunger strikes or campaigns for the freedom of Ocalan) were also carried out in the camp. Entering and leaving the camp was not under the control of any official institution and was done with the “reference” of the organisation. It was not possible for anyone to settle down in the camp. Administrators appointed by the PKK were in charge of the camp. The aid that came to the camp was organised by the organisation. In fact, leaders of the organisation such as Cemil Bayık and Murat Karayılan referred to Lavrio as an “organisational unit”.

Secondly, it is argued that camps like Lavrio - as a continuation of the refugees-in-deportation approach - are a coordinated migrant camp and that the migration process is a fictionalised migration. The sub-components of this argument are that those who come to these camps act with a “reference mechanism” and that those in the camps (although not all of them are armed terrorists) are associated with the terrorist organisation at various levels. The main difference between the second approach and the first is that it does not favour the concept of refugee, whatever its legal or dictionary meaning.

It is considered that the term “motivated migrant camp” can be used for the Lavrio camp. It is also considered that the term ‘designed migration’ or ‘fictionalised migration’ is descriptive of the migration process.

Giriş

Bu çalışmada, Temmuz 2023 itibariyle Yunanistan tarafından kapatılmış olan Lavrio kampının karakterini anlamaya ve anlatmaya çalıştım. Lavrio kampının mülteci kampı ve terörist kampı olduğu şeklinde iki keskin bakış vardır.² Bu iki yorum arasında Lavrio’nun nasıl değerlendirilebileceğini inceledim. Bu iki keskin bakışın da haklı yönleri olabileceğini varsayarak hareket ettim. Kamp, bazı göçmenler için gerçek bir barınma alanı olsa da “PKK için de bir işlevi olmalı” düşüncesiyle araştırmalara devam ettim. Kampın PKK ile yakın bir ilişkisi vardı. Lavrio kampı 1960’larda kurulan bir barınma alanı iken, 1980 sonrasında PKK’lılara da ev sahipliği yapmaya başlamış, 1990’larda PKK hakimiyetine girmişti.

² Lavrio kampı, Yunanistan’da bulunan ve mülteci kampı olarak kabul edilen bir barınma alanıdır. Ancak “gerçekten bir mülteci kampı mıdır”? Bu soru üzerine derinlemesine düşünmek gerekmektedir. Zira gerek Türkiye Cumhuriyeti yetkilileri gerekse PKK terör örgütü üst yöneticileri kampı farklı bağlamlara yerleştirerek anlatmaktadır. Örneğin Cumhurbaşkanı Recep Tayyip ERDOĞAN, 27 Eylül 2022 tarihli sosyal medya paylaşımında Lavrio kampında teröristlerin varlığını vurgulamıştır (Erdoğan 2022). Buna ilaveten yakın geçmişe baktığımızda Lavrio kampı, “Türkiye’ye eylem hazırlığındaki PKK’lı teröristlerin üssü” bağlamında anılmaktadır. Örneğin dönemin İçişleri Bakanı Süleyman Soylu, 14 Mayıs seçim sürecinde Lavrio kampından Türkiye’de kaos çıkarılması yönünde talimat verildiğini ifade etmiştir (Soylu 2023).

KCK Yürütme Konseyi Eşbaşkanı Cemil Bayık, PKK’nın örgütlendiği alanlar arasında Lavrio kampını da saymaktadır. Buna göre Lavrio kampı, PKK/KCK için adeta örgütsel bir birimdir. Lavrio kampı, Bayık’ın söyleminde Mahmur, Rojava, Avrupa şeklinde terör örgütünün faaliyet gösterdiği alanlar arasında özel olarak zikredilen bir mekan olarak ön çıkmaktadır: “Dört parça Kürdistan’dan halkımız araya geldi ve Önderliğe sahip çıktı. Lavrio’da da halkımız hamlede yer aldı, oradaki halkımızı da selamlıyor, hürmetlerimi iletiyorum” (Bayık 2021).

Bu araştırmada PKK'nın kamptan nasıl bir işlev beklediği sorusuna cevap olarak örgütün Lavrio üzerinden mülteciliği araşsallaştırdığını iddia ettim. Bunu iki temel tez üzerinde desteklemeye çalıştım. Birincisi, gündelik yaşam üzerinden PKK'nın Lavrio kampını ideolojik bir merkez olarak kullandığını göstermeye çalıştım. Böylelikle kamp, tek sesli ve örgütlü bir yapı olarak PKK'nın bir Avrupa ülkesindeki birimi kimliği arz etmekteydi. İkinci olarak silahlı faaliyet yürüten bazı teröristlerin Lavrio kampıyla irtibatlı ilişkin bilgilere de makalede yer verdim. Bu kampla ilişkili, irtibatlı bazı kimselerin farklı düzeylerde terörist faaliyetlerde bulunduğunu gösterdim.

Kampın PKK tarafından kullanıldığına yönelik argümanlardan sonra Lavrio kampını terörizmle mülteci kampları ilişkisi perspektifinden değerlendirdim. Burada “sürgünde mülteci” kavramsallaştırması çalışmaya yön göstermesi açısında ön plana çıktı.³

Kamp, Türk akademisi ya da Türkçe bilimsel çalışmaların konusu olmaktan çok gazete haberi düzeyinde gündeme gelmektedir. Mayıs 2023 itibariyle doğrudan Lavrio kampını inceleyen akademik-bilimsel Türkçe bir çalışma bulunmamaktadır. Bu yönüyle makale bir ilk olmaya adaydır. Tüm eksikleriyle beraber konuya akademik ilgi çekmeye çalışan özgün bir deneme mahiyetindedir.

³ Bunlar genellikle “siyasal ve askeri liderliğe” sahip bir şekilde toplu olarak göç eden ve sıklıkla çok yüksek örgütlenme düzeyi ile hareket eden gruplardır. Bu grupların bir diğer önemli özelliği ise mülteci koruma mekanizmalarını, süregelen çatışmalarında yenilgiyi önlemek için bir strateji olarak kullanabilmeleridir. “Mülteci” kamplarını üsleştirme faaliyetlerinin sıklıkla görüldüğu bu gruplarda, yerleşim alanlarında yer alıp da aktif destek vermeyenleri de baskılayacak bir toplumsal-politik ortam da yaratılmaktadır. Bu yönüyle bu kamplar, terör örgütlerinin sızdığı alanlar değil, bizatihi örgütsel bir birim olarak ortaya çıkmaktadır (Heider 2014, s.6).

Bunu yaparken, mülteci kamplarının çözümlenmesi için işlevsel bir araç olan gündelik yaşam unsurlarını kullandım. Daha açık bir ifadeyle gündelik yaşama dair kesitlerden hareketle, Lavrio kampındaki PKK hakimiyetini göstermeye çalıştım. Bu bağlamda ilk olarak örgütün erken döneminde yurtdışı faaliyetlerine anahatlarıyla değindim. İlaveten silahlı faaliyet yürüten bazı teröristlerin Lavrio kampıyla irtibatına yer verdim.

1. Lavrio Kampına İlişkin Aktüel Durum

Lavrio kampına ilişkin açık kaynaklara yansıyan son bilgiler, kampın kapatıldığı yönündedir. 5 Temmuz 2023 tarihinde kampta kalanlar tahliye edilmiş, kamp alanı Lavrio belediyesine devredilmiştir. Belediyenin kamp alanında çalışmalara başladığı ve kamp alanının otele dönüştürüleceği yönünde bilgiler medyada yer almıştır (Şarku'l Avsat 2023)

Kampta kalan kitle Atina'nın kuzeyindeki Oinoftya (İnofiton) adlı bir başka kampa yerleştirilmiştir (crimethinc 2023). Bu kamp alanının yeni Lavrio olabileceğine ilişkin şerhi düşerek farklı bir çalışmaya konu edilebileceğini vurgulamak isterim. Buna ilaveten, Lavrio kampı adıyla anılan, Yunanistan'a sığınmacı gelen aileler için 2014 yılında kurulmuş, prefabrikler ve konteynırlardan oluşan ve Lavrio kentinin kırsalında bulunan bir başka kamp alanı daha var olduğunu vurgulamalıyım. Esas/birincil ya da tarihsel Lavrio kampı kapatılmasına rağmen, bu bahsettiğim ikinci kamp varlığını korumaktadır. Burada, PKK için “önemli gün”lerde etkinlikler yapılmaya devam etmektedir (ANF, 2023a). Bu bağlamda altı çizilmesi gereken bir diğer alan, Atina'da bulunan Eksarhia Mahallesi'dir. Bu alan, “işgal evleri” gibi uygulamalarla PKK'ya mensup/müzahir

göçmenlere ev sahipliği yapıyor olması ihtimali ile dikkati çekmektedir. Bir başka ifade ile Lavrio'nun boşaltılmasının ardından bu mahalle de PKK için bir merkez olarak ön plana çıkmış olabilir. Adı geçen mahalle, anarşist karakteri ile bilinmektedir. Yunan güvenlik güçleri, bu mahalleye yönelik çevik kuvvet ve üzeri boyutlarda operasyonlar düzenlemekte ancak Eksarhia, hala daha “polisin giremediği mahalle” olarak dikkat çekmektedir (Crabapple 2020).

Lavrio kampı kapatıldıktan sonra bazı tepkiler söz konusu olmuştur ki bunlar da kampın karakterini anlamak bakımından önemlidir. İlki, örgütün Avrupa'daki çatı kuruluşu olan Avrupa Kürdistanlı Demokratik Toplumlar Kongresi'nden (KCDK-E) gelmiştir. Kamp kapatıldıktan sonra KCDK-E bir “kınama” yayınlamıştır. Bahse konu açıklamada *“11-12 Temmuz'da gerçekleşecek olan NATO Zirvesi öncesi Yunanistan'da Kürt mültecilerin kaldığı tarihi Lavrio kampı zorla boşaltılarak kapatıldı. ... bu boşaltmanın, 11 ve 12 Temmuz'da gerçekleştirilecek NATO zirvesinde Türk devletinin İsveç'in adaylığı ile ilgili alacağı karara bir yatırım olduğu açıktır. Kürdistanlı ve Türkiyeli devrimcilere yıllardır kucak açmış Lavrio Kampı bu şekilde bir saldırıyla karşı karşıya kalması kabullenilemez bir tutumdur. KCDK-E olarak Yunan hükümetini ... demokrasi ve insan haklarından yana tutum takınmaya çağırıyoruz”* şeklinde iddialarda bulunulmuştur (ANF 2023). Örgüt, böylelikle kampın kapatılması hadisesi karşısında tepkisiz kalmamış olmaktadır. Ayrıca bunu NATO bağlamında anlamlandırarak “ne kadar önemli” olduklarını “hatırlatarak/göstererek” mensuplarını dolaylı olarak motive etmektedir.

Kampın kapatılmasına yönelik bir diğer tepki, Suriye'nin kuzeyinde "Rojava" adı verilen bölgeden hareketle verilmiştir. "Rise Up for Rojava" adlı platform tarafından Lavrio kampının kapatılmasına yönelik protesto eylemleri düzenlenmesi çağrısı yapılmıştır. Burada hassas görülen husus, PKK'nın Suriye'de, özellikle DEAŞ'a karşı mücadele üzerinden elde ettiği görece makuliyeti kullanarak Avrupa'daki Lavrio kampı için bir kamuoyu oluşturmaya çalışmasıdır.

Öte yandan Lavrio kampının boşaltılması, Yunanistan'ın terörle mücadele gündeminin bir parçası olarak görülebileceği gibi yıkılma ihtimali bulunan binaların tahliyesi ve hatta kentsel dönüşümün bir yansıması olarak da okunabilecektir. Lavrio kampını oluşturan iki ana binadan biri 120 yıllık, diğeri de 100 yıllıktır. Deprem ihtimali başta olmak üzere dayanıksızlık ve eskilik nedeniyle çeşitli riskleri olan binaların tahliyesi ve tahliyeyi takiben yıkım/restorasyon çalışmalarının başlaması bu kanaati pekiştiren bir husustur. Ayrıca geçmiş dönemlerde Lavrio kampını oluşturan binaların dayanıksızlığı Yunan Kızılhaç'ı tarafından hazırlanan 2005 ve 2014 tarihli raporlarda da belirtilmiştir. Buna ilaveten Lavreotiki Belediyesinde 2015 yılında yapılan bir kentsel güvenlik toplantısında Lavrio kampının 4 şiddetinde bir depreme dahi dayanamayacağı hususu gündeme gelmiştir (Dirakis, 2019, s.37). Aralık 2022 döneminde de belediye, Yunan hükümetini kamp binalarının dayanıksızlığı hususunda uyarmıştır (Nedos, 2023).

2. Lavrio Kampındaki "Önemli Gün ve Haftalar"

Lavrio Kampı, PKK/KCK için ideolojik/politik eğitim/endoktrinasyon merkezi konumundadır. Özellikle kamptaki "sivil toplum etkinleri"nin örgütsel faaliyet mahiyetinde olduğu

vurgulanmalıdır. Bir başka ifadeyle Lavrio Kampındaki PKK/KCK faaliyetlerinin Kandil ya da başka bir örgütsel mahfille eş zamanlı ve eş düzeyli olduğu görülmektedir. Örgütsel takvimde yer alan tüm “önemli gün ve hafta”lar (15 Ağustos, 9 Ekim, 27 Kasım, 15 Şubat, 21 Mart, 30 Haziran, 14 Temmuz vs.) Lavrio kampında da anma veya kutlama tarzı organizasyonlarla geçirilmektedir. PKK terör örgütü, Lavrio kampını örgütsel bir birim olarak görmekte ve göstermektedir. Bu tarz eylem- etkinlikler, kampın PKK için işlevini gösteren ikna edici bir argüman kategorisi oluşturmaktadır.

İlk örnek olarak 29 Haziran tarihlerinde Zilan (K) Zeynep Kınacı için anma programı yapılmaktadır. Adı geçen terörist, 30 Haziran 1996 tarihinde hamile kadın görünümüyle askerî törene intihar saldırısı gerçekleştirmiştir. Z.Kınacı, PKK'nın ilk kadın intihar eylemcisidir. Tunceli’de yapılmakta olan bayrak törenini hedef almış ve askerlerimizi şehit etmiştir. Örgüt jargonuyla “fedai eylem” gerçekleştiren Z.Kınacı, terör örgütünün tüm yapılanmalarınca (Avrupa, Suriye, Irak gibi) her yıl düzenli olarak konu edilir. Lavrio kampı da Z.Kınacı ve terör eyleminin düzenli olarak anıldığı alanlardan biridir. Lavrio kampındaki 2023 faaliyeti, Atina Demokratik Kürt Kültür Merkezi ve Devrimci Gençlik Birliği (Tevgera Ciwanên Şoreşger/TCS) organizesinde gerçekleştirilmiştir. Organizasyonda Zeynep Kınacı’ya dair sinevizyon gösterisi ve şiir dinletisi yapılmış, “şehitler ölmez” sloganı atılmıştır (ANF Atina, 2019).

“Kürt dil bayramı”, Lavrio kampındaki bir diğer etkinliktir. Örneğin 2021 yılındaki bir etkinlikte, Türkiye’de “Kürtlere karşı özel savaş konsepti uygulandığı, buna karşı en etkili mücadele yolunun dili korumak olduğu” iddia edilmiştir. İlaveten Abdullah Öcalan’ın

mahkumiyet koşulları “tecrit” olarak gündeme getirilmiştir. Ayrıca kamptaki çocuklara “çocuk korosu” adıyla örgütsel marşlar okutulmuştur (ANF Lavrio, 2021a).

Terör örgütünün sembolleştirdiği bir başka kadın terörist, Beritan (K) Gülnaz Karataş’tır. Beritan kod adlı Gülnaz Karataş, Abdullah Öcalan tarafından “Özgürlük direnişinin çizgisi” olarak tanımlanmış bir teröristtir. Çatışmada mühimmatı tükendikten sonra canlı yakalanmamak için intihar etmiştir. Örgüt literatüründe “Beritanlaşmak” denen bir deyim kaynaklık etmiştir.

Bu bağlamda, Lavrio kampında “şehadetinin 30’uncu yıl dönümünde Bêrîtan (Gülnaz Karataş) şahsında Ekim Ayı Şehitleri için anma programı” düzenlenmiştir. Saygı duruşu ile başlayan programda “ihnet çizgisine karşı direniş çizgisinin sembolü Bêrîtan’ın hayatı” anlatılmış ve “şehitlerin anılarına bağlılık” vurgusu yapılmıştır. Ek olarak “Ekim ayı şehitleri anısı”na denilerek etkisiz hale getirilen teröristler için şiirler okunmuştur. “Şehitler ölmez” ve “Başkan Apo” sloganları ile program sona ermiştir (ANF Atina, 2022).

PKK terör örgütünün 15 Ağustos 1984 yılındaki gerçekleştirdiği Şemdinli-Eruh baskınları da Lavrio kampındaki “önemli gün” etkinlikleri arasındadır. “15 Ağustos Atılımının yıl dönümü” adıyla gerçekleştirilen organizasyonda Abdullah Öcalan’ın posterleri, PKK flamaları ve ölen teröristlerin resimleri asılmıştır. “Saygı duruşu” ile başlayan etkinlik, Egîd kod adlı terörist öncülüğünde gerçekleşen 15 Ağustos saldırılarını ve PKK’yı konu alan sinevizyon gösterimi şeklinde sürmüştür (ANF Lavrio, 2019).

Abdullah Öcalan’ın Kenya’da yakalanıp Türkiye’ye getirildiği tarih olan 15 Şubat da Lavrio kampında icra edilen “önemli günler”

arasındadır. Aşağıdaki görselde, Lavrio kampından başlayan bir yürüyüş görülmektedir. Bu eylem, Atina Kürdistan Kültür Merkezinin çağrısıyla düzenlenmiştir. Lavrio kampından başlayan yürüyüş kent merkezine devam etmiş, bu esnada “Bijî Serok Apo” ve “Bijî PKK” sloganları atılmış, Yunanca ve İngilizce “Önder Öcalan’ın özgürlüğü için birlikte mücadele” yazılı pankartlar açılmıştır. Son olarak da basın açıklaması yapılmıştır. Açıklamada, “Önder Öcalan’a özgürlük, Kürdistan’a özgürlük! Bu anlayışla her an her yerde direnişte olacağız” şeklinde propaganda icra edilmiştir (ANF Lavrio, 2021b).

27 Kasım PKK’nın kuruluş yıl dönümü “kutlamaları” da Lavrio kampındaki bir başka “önemli gün” etkinliğidir. Her yıl düzenlenen bu etkinlikte, kamp avlusu PKK, KCK, YPG, YPJ flamaları ve Abdullah Öcalan’ın posterleriyle organize edilmekte, kampta kalan kadınlar etkinliğe “ulusal kıyafet”leriyle katılmaktadır. Örneğin 2020 yılında yapılan kutlamalarda, PKK hakkında bilgi yarışması, PKK’nın anlatıldığı sinevizyon gösterisi, çocuk ve yetişkin korolarının “devrim marşları” söylemesi ve folklor gösterisi icra edilmiştir. Ayrıca sık sık “PKK halktır, halk burada”, “Bijî Serok Apo”, “Bijî PKK” sloganları atılmıştır (ANF, 2020).

Kamptaki bir diğer düzenli etkinlik elebaşı A.Öcalan’ın doğum günü olduğu iddia edilen 4 Nisan tarihidir. 90’ların ortasında başlanan bu icat edilmiş gelenek, örgütsel mahfillerde kutlana gelmektedir. Lavrio kampı da bunlardan biridir. Her yıl düzenli olarak “Önder Apo’nun doğum günü” Lavrio kampında da kutlanır. İcat edilmiş bir gelenek olan Öcalan’ın “doğum günü” kadar önemli bir diğer husus, teröristbaşı Öcalan için “önder” tabiri kullanılmasıdır. Öcalan, kendisini PKK lideri olarak görmenin yanında “Kürtlerin lideri” olarak

görmekte ve gösterilmesini istemektedir. Bu bağlamda doğum günü başta olmak üzere tüm örgütsel faaliyetlerde “önderlik” yaklaşımı ön plana çıkartılmaktadır (ANF Lavrio, 2020).

3. Silahlı Faaliyet Yürüten Bazı Teröristlerin Lavrio Kampı ile Bağlantısı

PKK üzerine çalışmaları ile tanınan Aliza Marcus Yunanistan üzerinde durarak Lavrio kampına değinir (2007, 156).

Türkiye öteden beri Yunanistan’ı PKK’yı destekleyen çok sayıda ülke arasında saymaktaydıysa da Atina bu iddiayı reddetmekteydi. Halbuki Yunan otoritelerinin, insanların PKK bağlantılarını -ki bu aslında, özellikle kişiler taraftar toplama, siyasal eğitim ve propaganda gibi şiddete dayalı olmayan faaliyetlerde yoğunlaştıkları sürece, Avrupa ölçeğinde yaygın olan bir yaklaşım olarak- göz ardı etmeyi yeğlediği kuşkusuzdu. Yunanistan vakasında, ülkenin, iki ülke arasındaki deniz ve adaların kontrolünden, Türkiye’nin Kıbrıs’ın bir kısmını işgal etmesine değin, Türkiye’yle bir dizi çatışması vardı. PKK’yı göz ardı etmek, Türkiye’yi irrite etmenin bir yoluydu. PKK bu gerilimden kendi payına yararlanıyordu. Sınır, Türkiye’den hızla kaçmak durumunda olan PKK sempatizanları ya da İstanbul ve İzmir gibi şehirlerden örgüte yeni katılanlar için sızmalar için müsait ve mükemmeldi.

Bu yaklaşım, PKK’nın Yunanistan’ı üsleştirmesini anlamak bakımından önemlidir. Yunan makamlarının örgütü hangi sebeplerle “ihmal ettiği”ni bu pasajdan anlamak mümkün. Marcus, bunun devamında Lavrio kampına da değinmektedir. O, bir Türk vatandaşının Yunanistan üzerinden örgütün silahlı kadrosuna katılma sürecini anlatmaktadır. Buna göre bazıları, silahlı eğitim almak üzere PKK tarafından Yunanistan’dan Suriye’ye gönderilirken, bazıları da sığınmacılık başvurusunda bulunmak için Lavrio “mülteci” kampına gönderilmiştir (2007, 158).

Kamptaki erken dönem PKK varlığı ve hakimiyetinin somut bir örneği, A.Öcalan'la röportajları ve PKK mensupları hakkında yazdığı kitaplarla tanınan A.Donuk'un 1989 yılında Türkiye'de cezaevinden kaçtıktan sonra Midilli üzerinden Lavrio kampına ulaşmasıdır. Adı geçen şahıs, önce bir süre Lavrio kampında kalmış, ardından örgütün kararı ile Almanya'ya geçmiştir (ANF Köln, 2023).

Buna benzer bir başka örnek, Zamani (K) Mustafa Gezgör'dür. Adı geçen PKK'lı terörist, 1976 yılında Öcalan ile tanışarak örgüte dahil olmuştur. Hayri Durmuş, Kemal Pir ve Haki Karer gibi örgüt mensuplarıyla birlikte faaliyetlerde bulunmuştur. Gezgör, Bucak aşiretine yönelik saldırıda örgütün “askeri kanat” sorumlularındandır. O, Temmuz 1979'daki Bucak aşireti saldırısından sonra tutuklanarak hüküm giymiş, 1991 yılına kadar cezaevinde kalmıştır (Gök 2021). 1991 yılında cezaevinden çıktıktan sonra Lavrio kampına geçmiştir (@Haydar6218 2023). Buradan da Bekaa Vadisindeki “Mahsum Korkmaz Akademisi”ne yönelmiştir. Takip eden dönemde ise örgüt tarafından Şanlıurfa kırsalına gönderilmiştir. “GAP Eyalet komutanı” olarak Türkiye'de terörist faaliyetler icra eden M.Gezgör, Aralık 1992'de girdiği bir çatışmada etkisiz hale getirilmiştir (Amargi 2015). PKK için hem kalem hem de silah kullanan bir örgüt mensubunun cezaevinden çıktıktan sonraki ilk durağının Lavrio kampı olması, buradan da sözde örgüt akademisine yönelmesi ve nihayetinde Türkiye'ye sızıp bir çatışmada ölmesi, Lavrio kampının örgütsel birim vasfını gösteren erken dönem örnekler arasındadır.

Bu erken dönem örnekler süreklilik arz etmiş, kamp kapatılıncaya kadar örgütün kamptaki varlığı devam etmiştir. Aşağıda silahlı faaliyetleri ön plana çıkan vakalar yer almaktadır.

Örgüt üst yöneticisi ve terörist faaliyet planlarken ele geçirilen ya da etkisiz hale getirilen örgüt mensuplarının Lavrio Kampı ile irtibatlı olduğu geçmişten bu yana tespit edile gelmiştir. Tespit edilen bu isimler de kampın karakterini anlamak bakımından yol göstericidir. Bazı örnekler şu şekildedir.

A.Öcalan'ın yakalandıktan sonraki dönemde verdiği “...1994 senesinde Yunanistan'da PKK kampları açıldı. Lavrion Kampında PKK'lı gençlere daha çok ideolojik eğitim veriliyordu. ...” şeklindeki beyanatı bu bağlamda örnek gösterilebilir (Global Savunma 2021).

Bir başka örnek beyanat, PKK Merkez Komitesi üyesi Cemal Şerik'e aittir. Buna göre C.Şerik Türkiye'de cezaevinden çıktıktan sonra illegal şekilde Yunanistan'a geçmiştir. Yunanistan'da kolluk kuvvetleri tarafından yakalanan Şerik, iki hafta kadar tutuklu kaldıktan sonra kolluk kuvvetleri tarafından Lavrio kampına yerleştirildiğini ifade etmektedir (Nowroz ve Dağ 2019).

1990'lı yıllarda Yunanistan'dan PKK'ya katılımların oldukça fazla olduğu belirtilmektedir. Seydo Hazar (K) Seyithan Samacan, Hayri Cemil (K) Gıyaseddin Altın, Hasan (K) Ahmet Akkurt ve 1994'te Ayasofya'nın bahçesine bıraktığı bomba ile iki turistin yaralanmasına neden olan Dilek Öz gibi PKK'luların sorgularında Lavrio kampında eğitim aldıklarını ifade ettikleri kaydedilmektedir (Alçıtepe 1997, s.44).

1990'lı yıllarda İstanbul'da metroya yönelik saldırı planlama sürecindeyken yakalanan 8 PKK'lı teröristin Lavrio kampından geldiği tespit edilmiştir (Turan 2021, 152).

22 Şubat 2022 tarihinde Irak'ın kuzeyindeki Metina bölgesinde etkisiz hale getirilen Karker Kürecik (K) Hüseyin İnal'ın, 2018 yılında Lavrio kampından örgütün kırsal kadrosuna katıldığı ifade edilmiştir (Gündoğan 2021).

Mart 2022 tarihinde, Yunanistan'ın StarNews adlı TV kanalı, Lavrio kampında yaptığı röportajları haberleştirmiştir. Haberde yer alan röportajlarda konuşan Hacer Karakuş Şahin, Metin Şahin ve Resul Özbey isimli şahısların PKK/KCK'ya mensup/müzahir olduğu, illegal yollarla Yunanistan'a geçtikleri, terör suçlarıyla ilişkili oldukları bilinmektedir (Durul 2022).

Büyükşehirlerde sansasyonel eylem hazırlığındayken, Eylül 2022 döneminde İstanbul'da yakalanan Delil (K) Hüsametdin Tanrikulu'nun Lavrio kampında sabotaj eğitimi aldığı açık kaynaklara yansımıştır (Tosun 2022).

4. Uluslararası Hukuk Olgusu olarak Mültecilik ve PKK'nın Mültecilik Mekanizmasını Araçsallaştırması

PKK, uluslararası hukuk kavramlarına ve olgularına özel önem vermekte ve onları araçsallaştırmaya-kötüye kullanmaya çalışmaktadır. Terör örgütünün kötüye kullanmaya çalıştığı uluslararası hukuk olgularına yakından bakıldığında uluslararası insancıl hukuk, umut hakkı, gerilla, savaşçı, soykırım ve mültecilik öne çıkmaktadır.

Bu çalışmadaysa Yunanistan'daki Lavrio Kampı bağlamında PKK'nın "mültecilik" olgusunu nasıl araçsallaştırdığı inceliyorum. Bu kapsamda öncelikle hukuki anlamda mültecilik nedir, buna cevap vermek gerekir.

Uluslararası mülteci hukukunun en temel metinlerinden 1951 tarihli Mültecilerin Hukuki Statüsüne İlişkin Sözleşme mülteciyi

ırkı, dini, tabiiyeti, belli bir toplumsal gruba mensubiyeti veya siyasi düşünceleri yüzünden, zulme uğrayacağından haklı sebeplerle korktuğu için vatandaşı olduğu ülkenin dışında bulunan ve bu ülkenin korumasından yararlanamayan, ya da söz konusu korku nedeniyle, yararlanmak istemeyen kişi olarak tanımlamıştır (UNHCR, 1951).

Buna ilaveten Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Konseyi tarafından yapılan daha güncel bir tanımda şunlar ifade edilmiştir (UNHCR 2016):

Mülteciler, uluslararası hukuk tarafından tanımlanır ve korunur. Mülteciler; eziyet, çatışma, saldırı veya toplum huzurunu ciddi şekilde bozan diğer durumlarda, geldikleri ülkelerin dışında bulunan ve bunun sonucu olarak da ‘uluslararası koruma’ talebinde bulunan kişilerdir. İçinde buldukları durumlar, çoğunlukla o kadar tehlikeli ve dayanılmazdır ki, yakın bölgelerdeki ülkelerde güvenlik arama amacıyla ülkelerinin milli sınırları dışına çıkarlar. Bu nedenle de devletler, BMMYK ve ilgili kuruluşların desteğini kazanarak uluslararası ‘mülteci’ statüsüne girerler. Bu kadar detaylı olarak tanımlanmalarının sebebi, evlerine geri dönmelerinin aşırı tehlikeli olmasıdır; ve bu nedenle de başka yere sığınmak zorundadırlar. Bu kişiler, sığınma taleplerinin reddedilmesi halinde, büyük ihtimalle ölümcül sonuçlara maruz kalacak insanlardır.

Bu iki açıklamadaki ırk, din, mensubiyet, siyasi düşünce, zulüm, çatışma, saldırı ve koruma arayışı temaları, mültecilik mekanizmasının PKK nezdindeki araçsallaştırma nedenlerine işaret etmektedir. Bu temalardan hareketle, PKK’nın “Türkiye’de bir iç savaş olduğu, Kürtlere hayat hakkı tanınmadığı” propagandaları için mülteciliğin elverişli bir araç olduğunu söyleyebiliriz. Bu propagandalara bazı örnekler gösterilebilir. Bunun somut bir örneği, Yunanistan’daki bir medya kuruluşu olan Newsbomb’un Eylül 2022 döneminde yaptığı

Lavrion kampı haberinde görülebilmektedir. İlgili haberin görüntülerinde PKK sembolleri ve Öcalan resimleri müşahade edilmektedir. Buna ilaveten yapılan röportajlarda *“Türkiye’nin Kürt karşıtlığı üzerine kendini kurumsallaştıran bir ülke olduğu, Türkiye’de Kürt olmanın suç olduğu”* hususları iddia edilmekte, *“Lavrion Kampı’nda sadece PKK’ya mensuplarının yer almadığı, ayrıca MLKP-DHKPC gibi Marksist-Leninist örgüt mensuplarının da yer aldığı, bu durumun Lavrion Kampının PKK kampı olmadığı anlamına geldiği”* ileri sürülmektedir (Newsbomb 2022). İkinci olarak Aralık 2017 yılında, Lavrion kampında kalan Fırat kod adlı bir kişi ile yapılan ve İngilizce yayınlanan şu mülakat da kampın işlevine ilişkin öğreticidir (Kedistan 2018):

3 aydır buradayım. Faaliyetlerime Avrupa’da devam etmek istiyorum. Kürt gerçekliğini yaşadktan sonra onu konuşmak, paylaşmak elzendir. Bu her Kürt için ahlaki bir görevdir. Hikayemizi dünyaya anlatmalıyız. Yaşananları anlatmalıyız, acıları anlatmalıyız, mücadeleyi büyütmeliyiz. (...) Demokratik konfederalizm sadece Rojava’da kök salmamalı, tüm dünyaya yayılmalıdır. Rojava’da gelişmeye devam etmeli ama o alanla sınırlı kalmamalı, Kürdistan’ın dört bir yanına yayılmalı. Neden burada olduğumu açıklamak benim görevim, bir Kürt olarak sorumluluğum. Halkımız için, demokratik konfederalizm için savaşmalıyız.

Bu araçsallaştırma, PKK’nın küresel çapta ve politik düzlemde Lavrion kampı üzerinden yürüttüğü politik propaganda ve bununla bağlantılı arayışlarla ilişkilidir.

Bunun yanı sıra Lavrion kampının bölgesel çapta stratejik ve operatif düzeyde bazı işlevleri de söz konusudur. Bunlar bu makalenin sınırları dışındadır. Bir cümleyle ifade etmek gerekirse, Avrupa ile Ortadoğu arasında lojistik bir üs sahibi olma motivasyonunun ve

Türkiye'ye yönelik bir örgütlenme ve terörist faaliyet arayışlarının Lavrio kampının diğer işlevleri olduğu söyleyebiliriz.

5. Mülteci Kampları ile Terör Örgütleri Arasındaki İlişkiler Çerçevesinde Lavrio Kampı ve PKK

Mülteci kampları da dahil olmak üzere yaşam alanlarından ayrılmak zorunda kalarak bir göçmen kampı oluşturmuş kişilerin, terör örgütlerinin insan kaynağı haline gelebildiğine ilişkin bir akademik literatür söz konusudur. Dünya üzerinde yerleşim yerlerinden ayrılmak durumunda kalan kimselerin oluşturduğu çok sayıda kamp bulunmaktadır. Bu kamplar, terör örgütlerinin ürettiği ve/veya genişleyebildiği alanlar olarak akılda tutulmalıdır.

Bu sürece örnek olarak Angola'daki Namibya mülteci yerleşimleri, Boko Haram'ın yöneldiği kuzey Kamerun'daki Minawao kampı, Eş Şebap'ın yöneldiği Dadaab kampı, Taliban tarafından Pakistan'daki Afgan mülteci kampları, Nikaragua Kontraları ve Kamboçyalı Kızıl Khmer tarafından kullanılan sınır kampları gösterilebilir (Koser ve Cunningham 2020).

Vaka bazlı bu örneklerin yanı sıra soyut olarak da kamplarla terör örgütleri arasındaki ilişkiye değinen çalışma ve yazarlar vardır. Bunlardan biri olan Rand Cooperation araştırmacısı Sude, mülteci kampları-terörizm etkileşimi literatüründe en çok değinilen isimlerden biridir. O, mülteci kamplarının ya da yerinden edilmişlerin yerleşimlerinin radikalize olması veyahut bu yerlere teröristlerin sızması olgusunu, pek çok örnek olay (case) üzerinden anlatmaktadır. Sude, İsrail'in kuruluşundan sonra Lübnan'daki Filistinli mültecileri, SSCB'nin Afganistan'ı işgali sürecinde Pakistan'daki Afgan mültecileri ve Ruanda Soykırımını çerçevesinde Zaire'deki Ruandalı mültecileri

incelemiştir. Sude bu örneklerde, mültecilerin askerileştiği ve terörist saldırılar gerçekleştirdiğini anlatmaktadır. Bunlar, Sude'a göre en kötü kamp örnekleridir. Kampların tamamı radikalleşmiştir. Sude'ye göre kamp nüfusu tamamen radikalleşme de buralarda sadece bir mültecinin terörist olması bile ciddi bir tehdit nedenidir (Sude 2020, ss.247-273).

İkinci olarak mülteci manipülasyonu (Refugee Manipulation) kavramından bahsetmekte fayda görüyorum. Mültecilerin militarizasyonu meselesi, manipülasyonun en önemli şekli olarak görülebilir. Militarize edilen kamplar, silahlı militan doğuran birer üreme alanı haline gelebilir. Bu durumun bir sonucu olarak kampın sivil ya da askeri karakteri arasındaki çizgi bulanıklaşır. Gelen yardımların istismarı ve “dava”nın uluslararasılaştırılması için mülteci statüsünün kullanılması da militarize mülteci kamplar üzerinden yapılan diğer manipülasyonlardır. Kampların silahlı gruplarca militarize edilmesi, kampların ve kamp sakinlerinin statüsünün korunması bakımından mücadele edilmesi gereken bir durum olarak karşımıza çıkmaktadır (Stedman ve Tunner 20xx, ss.3-5).

Bu bağlamda son olarak Schmid'e yer verilebilir. Schmid, mülteci kamplarının -hapishaneler gibi- terör için üreme alanları haline gelebildiğini ön plana çıkarır. Ona göre mülteci kamplarındaki genç nüfus, eleman edinmek isteyen terör örgütleri için bir fırsattır. Özellikle devam eden bir çatışma sürecinde kamp mensupları ile çatışmanın bir tarafı arasında temas olduğu durumlarda, terör örgütüne katılma ihtimalinin yüksek olduğunu ifade eder (Schmid, 2016, s.36).

Lavrio Kampı, bu çerçeveleri pekiştiren bir vaka niteliği ile dikkat çekmektedir. Zira kamp, doğrudan doğruya PKK organizesinde

ortaya çıkmasa da sonraki süreçlerde PKK'nın sızdığı, zamanla hâkimiyeti ele aldığı ve boşaltılıp yıkılincaya kadar PKK tahakkümü altında olan bir alan niteliğindedir. Bir başka ifadeyle kamp zaman içerisinde bizzat bir PKK birimi haline gelmiştir. Yukarıda Lavrio kampında “kutlanan” önemli günler ve kampla irtibatı olan silahlı teröristler bu yargının gerekçeleridir.

Sonuç

Lavrio kampı, PKK/KCK için endoktrinasyon merkezi olmasının yanı sıra mülteciliğin araçsallaştırılması bakımından da politik-stratejik seviye bir argümandır. Bu bağlamda ~~Mahmur kampı~~ “Türkiye'nin sömürgeci-asimilasyoncu bir ülke olduğu, PKK'nın buna karşı 'savaştığı', Lavrio Kampının ise Türkiye'ye karşı çıkanların insan onurunu zedeleyecek durumlardan kaçarak oluşturduğu bir 'mülteci' kampı olduğu” propagandaları için Lavrio kampının kullanıldığı ifade edilebilecektir.

Sonuç olarak politik-stratejik bir öneri sunmak gerekirse, Lavrio benzeri kamplar akademik ve bürokratik düzlemlerde iki farklı şekilde işlenebilir. Birincisi, sürgünde mülteciler yaklaşımıdır. Lavrio kampı, sürgünde mülteciler yaklaşımına uymaktadır. Lavrio kampı, PKK hakimiyetindeydi. Kampta PKK'nın bütün “önemli gün ve haftaları” düzenli olarak icra edilmekteydi. Örgütün başlattığı aktüel kampanyalar (açlık grevi ya da Öcalan'a özgürlük kampanyaları gibi) kampta da gerçekleştirilmekteydi. Kampa giriş-çıkışlar herhangi bir resmi kurumun kontrolünde değildi ve örgüt “referansı” ile gerçekleşmekteydi. Herhangi birinin kampa yerleşmesi pek de mümkün değildi. PKK'nın belirlediği yöneticiler kampı idare etmekteydi. Kampa gelen yardımlar, örgüt tarafından organize edilmekteydi. Öyle

ki Cemil Bayık, Murat Karayılan gibi örgüt üst yöneticileri Lavrio'dan bir "örgütsel birim" olarak bahsetmiştir.

İkincisi de Lavrio benzeri kampların -sürgünde mülteciler yaklaşımının devamı şeklindeki-güdümlü bir göçmen kampı olduğu, göç sürecinin kurgulanmış göç olduğu şeklindedir. Bu kampa gelenlerin bir "referans mekanizması" ile hareket ettikleri muhtemel görülmektedir. Kamptakilerin (*tümünün silahlı terörist olmasa da*) terör örgütü ile farklı düzeylerde ilişkili olduğu bu argümanın alt bileşenleridir. İkinci yaklaşımın birincisinden temel farkı, mülteci kavramını hukuki ya da sözlük anlamı fark etmeksizin tercih etmemesidir. Sonuç itibariyle bu iki yaklaşımla gelecekte ortaya çıkabilecek diğer kamplara karşı söylemsel avantaj ve olgusal argümantasyon elde edilebileceği değerlendirilmektedir.

Lavrio Kampı için "güdümlü göçmen kampı" ifadesinin kullanılabilmesi değerlendirilmektedir. Ayrıca göç süreci için de "tasarlanmış göç" ya da "kurgulanmış göç" ifadesinin açıklayıcı olduğu düşünülmektedir (İç Güvenlik Str. Dai. Bşk.lığı 2021). Bu bağlamda esas vurgulanması gereken husus, uluslararası hukuktaki hassas bir başlık olan mültecilik mekanizmasının PKK/KCK tarafından kötüye kullanıldığıdır.

Lavrio kampını ya da gelecekte ortaya çıkabilecek benzerlerini mülteci olarak gören, gösteren ülkelere karşı mültecilik-terörizm etkileşimi literatürünün sunduğu teorik araçlarla kamu diplomasisi faaliyeti yürütülebileceği düşünülmektedir. Özellikle sürgün mülteciler tasnifi, Lavrio gibi güdümlü oluşturulmuş kampları açıklamak için kullanılacak bir teorik düzenektir.

Bu makaleden hareketle farklı çalışmalara kapı açılabilir. Örneğin Lavrio kampı kapatılsa da süreci hassasiyetli izlemek gerekli görülmektedir. Kamp mensuplarının kademeli olarak kamptan ayrıldığı, ev ve diğer bazı kamplara yöneldiği düşünülmektedir. Aileler için oluşturulmuş prefabriklerden oluşan kamp alanının, örgütsel faaliyetler için zemin olmaya devam etmesi ise hassasiyetle izlenmesi gereken bir başka husustur. Buna ilaveten Atina’da bulunan Eksarhia Mahallesi de “işgal evleri” gibi uygulamalarla PKK’ya mensup/müzahir göçmenlere ev sahipliği yapmaktadır. Lavrio’nun boşaltılmasının ardından bu mahalle de PKK için bir merkez olarak ön plana çıkmış olabilir.

Son olarak, İnofita kampına yakından bakmakta fayda var. Kamp sakinlerinin, İnofita kampı adlı bir başka kamp alanına nakledildiğine dair bilgiler söz konusudur. Bu yeni kamp alanının, eski bir kimya fabrikası olduğu, daha önceki dönemde de göçmenler için kullanıldığı, son süreçte elden geçirilerek şartlarının iyileştirildiği yönünde bilgi ve gözlemler bulunmaktadır.

Bu çerçevede Lavrio kampındaki kimselerin İnofita kamp alanına toplu olarak yerleştirilip yerleştirilmemesi meselesi gelecek süreçte kritik önem arz etmektedir. Boşaltılan kamptaki kimselerin Yunanistan’ın genelindeki muhtelif kamplara birkaç kişilik gruplar halinde dağıtılması, Lavrio’nun örgüt için sağladığı politik-stratejik işlevi sona erdirebilecek bir potansiyel taşımaktadır. Diğer türlü, Lavrio’dakilerin toplu olarak İnofita kampına (veya bir başka barınma alanına) taşınması senaryosu, Lavrio’nun terör örgütüne sağladığı politik-stratejik işlevlerin yeni kamp alanı üzerinden de devam ettirilmesi sonucunu doğurabilir. Bir başka ifadeyle Lavrio’dakilerin

farklı kamp alanlarına dağıtılması terörle mücadele bakımından olumlu sonuç üretebilecekken, toplu olarak aynı alanda yaşamaya devam etmesi Lavrio'nun farklı bir isimle faaliyetini ve işlevlerini devam ettirmesine zemin hazırlayabilir.

Buna ek olarak İnofita kamp alanının, otoyol kenarında ve kentsel alanlardan uzak oluşu, örgütsel faaliyetleri artırmak bakımından olumlu bir ortam oluşturabilecek bir faktör olabilir.

KAYNAKÇA

- Alçitepe, Ali Galip. 1997. *Yunanistan Kıbrıs Rum Kesimi PKK Üçgeni*. Konya: Esra Yayınları.
- Amargi, Jiyan. 2015. “Kahramanlık ve Direnişin Sembölü: Mustafa Gezgör.” *ANF*, Aralık 23, 2015. <https://firatnews.com/kurdistan/kahramanlik-ve-direnisin-sembolu-mustafa-gezgor-60901>
- ANF Atina. 2019. “Zilan Yunanistan’da Anıldı.” *ANF*, Haziran 30, 2019. <https://firatnews.com/avrupa/zilan-yunanistan-da-anildi-127057>
- ANF Lavrio. 2019. “Lavrio’da 15 Ağustos Kutlandı.” *ANF*, Ağustos 15, 2019. <https://firatnews.com/avrupa/lavrio-da-15-agustos-kutlandi-128921>
- ANF. 2020. “Her Yerde 27 Kasım Kutlamaları.” *ANF*, Kasım 28, 2020. <https://firatnews.com/avrupa/her-yerde-27-kasim-kutlamlari-148796>
- ANF Lavrio. 2020. “Atina’da 4 Nisan Kutlanıyor.” *ANF*, Nisan 4, 2020. <https://firatnews.com/avrupa/atina-da-4-nisan-kutlaniyor-139137>
- ANF Lavrio. 2021a. “Lavrio’da Kürt Dil Bayramı Kutlandı.” *ANF*, Mayıs 16, 2021. <https://firatnews.com/avrupa/lavrio-kampinda-kurt-dil-bayrami-kutlandi-156477>
- ANF Lavrio. 2021b. “Lavrio’da 15 Şubat Protestosu.” *ANF*, Şubat 15, 2021. <https://firatnews.com/guncel/lavrio-da-15-Subat-protestosu-her-yerde-direnisteyiz-152301>
- ANF Atina. 2022. “Bêrîtan ve Ekim Ayı Şehitleri Lavrio’da anıldı.” *ANF*, Ekim 25, 2022. <https://firatnews.com/avrupa/beritan-ve-ekim-ayi-Sehitleri-lavrio-da-anildi-176822>
- ANF. 2023. “KCDK-E’den Lavrio Kampı’nın boşaltılmasına tepki.” *ANF*, Temmuz 10, 2023. <https://firatnews.com/avrupa/kcdk-e-den-lavrio-kampi-nin-bosaltilmasina-tepki-186118>

ANF Köln. 2023. “Yazar Abdulkadir Donuk Yaşamını Yitirdi.” *ANF*, Temmuz 19, 2023. <https://anfturkce.com/avrupa/yazar-abdulkadir-konuk-yasamini-yitirdi-186389>

Bayık, Cemil. 2021. “Artık kimse Önderliğin fiziki özgürlüğüne engel olamaz”. *ANF*, Aralık 29, 2021. <https://firatnews.com/kurdistan/bayik-artik-kimse-Onderligin-fiziki-ozgurlugune-engel-olamaz-165254>

Cömert, İlhan Yılmaz. 2021. “Yunanistan-PKK Terör Örgütü İlişkileri ve Türkiye’deki Orman Yangınları”. *Global Savunma*, Eylül 20, 2021. www.globalsavunma.com.tr/yunanistan-pkk-teror-orgutu-iliskileri-ve-turkiye-deki-orman-yanginlari.html

Crabapple, Molly. 2020. “Atina’daki Anarşist Sığınak Eksarhia’ya Saldırı”. <https://gozungormedigi.wordpress.com>, Şubat 14, 2020. <https://gozungormedigi.wordpress.com/2020/02/14/atinadaki-anarsist-siginak-eksarhiaya-saldiri/>

Crimethinc. 2023. “Regarding the Eviction of the Self-Organized Refugee Camp in Lavrio, Greece “. *Crimethinc*, Temmuz 24, 2023. <https://tr.crimethinc.com/2023/07/24/regarding-the-eviction-of-the-self-organized-refugee-camp-in-lavrio-greece-how-turkeys-war-on-kurds-and-the-european-unions-war-on-migrants-intersect>

Dersim, Haydar (@Haydar6218 2023). 2023. Twitter, 12.08.2023. <https://twitter.com/Haydar6218/status/1690307081352421376>

Dirakis, Yannis. 2019. “Claiming the right to the camp An ethnography of the squatted Lavrio Center of Temporary Stay for Foreign Asylum Seekers.” Yüksek Lisans Tezi, Maastricht University.

Durul, Teyfik. 2022. “Yunanistan, terör örgütü PKK’ya göz yumuyor”. *Anadolu Ajansı*, Temmuz 03, 2022. <https://www.aa.com.tr/tr/dunya/yunanistan-teror-orgutu-pkkya-goz-yumuyor/2526463>

Erdoğan, Recep Tayyip (@RTErdogan). 2022. Twitter, 27.09.2022 <https://twitter.com/RTErdogan/status/1574712963147202560>

- Σκουλούδης, Σωτήρης. 2022. “Οι Τούρκοι διαστρεβλώνουν το ρεπορτάζ του Newsbomb.gr για το καμπ του Λαυρίου - Σάλος στα ΜΜΕ”. *Newsbomb*, September 06, 2022. <https://www.newsbomb.gr/ellada/story/1349242/oi-toyrkoi-diastrvlonoy-n-to-reportaz-toy-newsbomb-gr-gia-to-kamp-toy-layrioy-salos-sta-mme>
- Gök, Abdurrahman. 2021. “Devrimin Ruhunu Yazdı.” *Özgür Politika*, Haziran 28, 2021. <https://www.ozgurpolitika.com/haber-devrimin-ruhunu-yazdi-151209>
- Gündoğan, Barış. 2021. “MİT, Metina’da eylem amaçlı toplantıya katılacağı belirlenen PKK’lı Hüseyin İnal’ı etkisiz hale getirdi”. *Anadolu Ajansı*, Mart 27, 2021. <https://www.aa.com.tr/tr/turkiye/mit-metina-da-eylem-amacli-toplantiya-katilacagi-belirlenen-pkkli-huseyin-inali-etkisiz-hale-getirdi/2190096>
- Güngörmez, Oğuz. 2019. “Yunanistan”. *Avrupa’da PKK Yapılanması* içinde, editörler Enes Bayraklı, Hasan Basri Yalçın, Murat Yeşiltaş, 609-659. İstanbul: SETA Yayınları.
- Haider, Huma. 2014. “Refugee, IDP and Host Community Radicalisation”. Ekim 10, 2014. <https://assets.publishing.service.gov.uk/media/57a089a640f0b652dd00033c/hdq1162.pdf>
- Kedistan, 2018. “In Lavrio, a self-governed camp of Kurdish exiles”. Mart 7, 2018. <https://www.kedistan.net/2018/03/07/lavrio-self-governed-camp-kurdish-exiles/>
- Koser, Khalid ve Cunningham, Amy. 2020. “Migration, Violent Extremism and Social Exclusion”. *World Migration Report* içinde. <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1002/wom3.9>
- Marcus, Aliza. 2007. *Blood and Belief*. New York and London: New York University Press.
- Nedos, Vassilis. 2023. “Refugee camp targeted by Turkey to close”. *Kathimerini*, Nisan 8, 2023. <https://www.ekathimerini.com/news/1208421/refugee-camp-targeted-by-turkey-closing/>

- Nowroz, Arjin ve Dağ, Dilpak. 2019. “Şerik: Söz vermek artık yetmiyor”. *ANF*, Haziran 25, 2019.
<https://firatnews.com/kurdIstan/Serik-soez-vermek-artik-yetmiyor-126822>
- Schmid, Alex P. “Links between Terrorism and Migration: An Exploration.” *International Centre for Counter-Terrorism – The Hague* 7, no. 4 (2016): 1-62, doi: 10.19165/2016.1.04
<https://www.jstor.org/stable/pdf/resrep29396.pdf>
- Soylu, Süleyman. (@suleymansoylu). 2023. Twitter, 19.05.2023
<https://twitter.com/suleymansoylu/status/1659498865786073088>
- Sude, Barbara. “Prevention of Radicalization to Terrorism in Refugee Camps and Asylum Centers.” Chap. 9 in *Handbook of Terrorism Prevention and Preparedness*, Edited by Alex P. Schmid, 247-281. The Hague, NL: ICCT Press, 2020.
<https://icct.nl/app/uploads/2020/12/Handbook-Ch-9-Sude-Refugee-Radicalization-Camps-FINAL.pdf>
- Stedman, Stephen John, and Fred Tanner. 2003. “Refugee as Resources In War.” *Refugee Manipulation* içinde, edited by Stedman, Stephen John, and Fred Tanner, 1-17. Virginia: The Brooking Instutions.
- Şarku’l Avsat. 2023. “Ankara’yı memnun edecek karar: Yunanistan, Türkiye’nin ‘terörist yuvası’ diye nitelediği Lavrion göçmen kampını kapatıyor”. *Şarku’l Avsat*, Nisan 8, 2023.
<https://turkish.aawsat.com/home/article/4260886/ankarayı-memnun-edecek-karar-yunanistan-türkiyenin-terörist-yuvası-diye>
- Tosun, Mehmet. “Yunanistan’da sabotaj eğitimi alan PKK/KCK’lı Tanrikulu İstanbul’da yakalandı”. *Anadolu Ajansı*, Eylül 05, 2022. <https://www.aa.com.tr/tr/gundem/yunanistanda-sabotaj-egitimi-alan-pkk-kckli-tanrikulu-istanbulda-yakalandi/2676716>
- Turan, Cem. 2021. *1990’lı Yıllar Türkiye-Yunanistan İlişkileri Dost-Hasım İki Komşu*. İstanbul: Literatürk Academia.